

FURUKOLLEN PSYKIATRISKE SENTER AS
Erik Brenna
Postboks 264
2151 ÅRNES

Deres ref.:
Vår ref.: 22/3984-2
Saksbehandler: Åsne Sørflaten
Dato: 12.04.2022

Svar på henvendelse om gjennomføring av § 4-4-vedtak på døgnavdeling for pasienter underlagt tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold

HelseDirektoratet viser til din e-post av 27. januar 2022 med spørsmål knyttet til vår [fortolkning av 13.12.21](#) om gjennomføring av tvangsmedisinerer på en døgnavdeling av en pasient underlagt tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold ved en poliklinikk. I henvendelsen stilles det spørsmål om det i slike situasjoner kan fattes vedtak om tvangsmidler etter phvl. § 4-8, samt hvem som eventuelt kan fatte slikt vedtak.

Faglig ansvarlig ved poliklinikken treffer vedtaket om behandling uten eget samtykke, jf. phvl. § 4-4 a. I henhold til bestemmelsens andre ledd nr. 2, skal det opplyses om "*hvilke virkemidler som skal kunne brukes for å gjennomføre behandlingen*". I en situasjon som den aktuelle her, bør det da beskrives i vedtaket at behandlingen kan gjennomføres på døgninstitusjon og hvorvidt det er forventet at det i den forbindelse må benyttes tvangsmidler.

Dersom situasjonen oppfyller vilkårene som stilles til bruk av tvangsmidler etter § 4-8, skal slikt vedtak treffes.

Det følger av § 4-8 femte ledd at vedtak om bruk av tvangsmiddel skal fattes av «*den faglig ansvarlige, dersom ikke annet er fastsatt i forskrift*». Når pasienten befinner seg på døgnavdeling for gjennomføring av medisinering, er det hensiktsmessig at en faglig ansvarlig ved døgnavdelingen treffer vedtaket. Etter HelseDirektoratets erfaring er dette i tråd med nåværende praksis ved døgnavdelingene som tar imot denne pasientgruppen. Dersom faglig ansvarlig ikke er tilgjengelig, vil unntaket i psykisk helsevernforskriften § 25 som sier at "*ansvarshavende ved avdelingen*» kan fatte vedtaket komme til anvendelse. Den faglig ansvarlige ved poliklinikken bør alltid informeres om tvangsmiddelvedtak fattet ved døgnavdelingen.

Ved klage på vedtak om bruk av tvangsmiddel skal denne behandles av kontrollkommissjonen tilhørende døgnavdelingen hvor vedtaket om tvangsmiddel ble fattet. I tillegg til den som traff tvangsmiddelvedtaket, bør faglig ansvarlig ved poliklinikken involveres ved kontrollkommissjonens behandling av klagen.

HelseDirektoratet

Avdeling helserett og rettsaker

Åsne Sørflaten

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Vennlig hilsen

Dag Erlend Reite e.f.
avdelingsdirektør

Åsne Sørflaten
førstekonsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

Alle landets regionale helseforetak; Landets kontrollkommisjoner; Landets helseforetak